

medicijnkastje dichtvallen. Bovenop het metalen medicijnkastje, zat een plastic lichtkapje, dat je omhoog kon klappen om bij de lampjes te komen. We hadden de lampjes niet aangesloten, maar het klepje kon natuurlijk wel omhoog. Als je het weer dichtdeed, ging dat altijd met een fel herkenbaar klapje.

Wat moest Wies nou met Jaap bij ons medicijnkastje? Ze schoten snel weer de keuken in en deden alsof er niets aan de hand was, maar ik had het wel degelijk gezien. Ik vond het ongepast om direct te gaan kijken wat ze daar deden en toen ik veel later toch even stiekem keek, zag ik niets. Ik moest me vergist hebben. Bij de tuinfakkels praatten we nog lang na die zwoele avond en Jaap en Wimke gingen pas laat weg.

Ik was als eerste boven, Wies treuzelde een beetje en wilde beslist nog wat opruimen. Dus ik lag al een tijdje in bed toen Wies bovenkwam met een glas water voor mij.

'Hier drink op, want je hebt veel teveel wijn gehad en je moet veel meer water drinken. Dat is goed om te voorkomen dat je morgen een kater hebt.'

Ik vond het aardig van Wies om daar aan te denken, dus ik kwam half overeind en dronk het glas in één teug leeg. Ze nam het glas weer mee en bracht het naar beneden. Toen kwam ze ook naar bed en ik sliep, zoals gewoonlijk, al heel snel.

Later meende ik dat ik stemmen hoorde bij de slaapkamerdeur, een mannenstem en een vrouwenstem.

'Wat ligt hij lekker te slapen hè, kunnen wij fijn even van elkaar genieten,' zei de mannenstem.

'Ssst, houd je stil', hoorde ik een vrouwenstem zeggen en daarna niets meer. Ik wilde wakker worden. Het lukte me niet om wakker te worden en ik sliep weer door. Ik moest het gedroomd hebben.

WAAN

5 SYSTEMS ENGINEERING EN CLAESSENS

1986 - SOLLICITEREN EN NAAR BOSTON

Een periode van zeer moeizame sollicitaties volgde. Ik was gewoon teveel aangeslagen en te depressief. Dan kun je niet goed solliciteren. Je bent niet optimaal jezelf en dat merkt men direct. Ik had naar een psycholoog moeten gaan, in therapie, maar niemand die daar aan dacht. De familie feestte rustig verder, zoals altijd. Laat Hans en Wies maar barsten, zal men gedacht hebben. Eigen schuld, dikke bult.

Tijdens een bespreking met een headhunter in Amsterdam over een directiepositie bij een metaalbedrijf, vroeg de headhunter me plotseling of ik wist dat ik in een shocktoestand verkeerde.

Dat wist ik dus niet, dat heb je zelf eigenlijk niet goed door.

Als ik me weer probeerde op te peppen voor een gesprek dacht ik weleens 'hoe bestaat het, al die mensen hebben gewoon een baan en ik mag door de spitsroeden lopen met zware rechtszaken tegen mijn eigen broer, zwaar aangeslagen door alle ellende die ons overkwam.'

En dan is je eigen familie ook nog min of meer tegen je en is boos op je omdat je vecht voor het terugkrijgen van geld dat we geleend hadden van de bank, waar we wel rente over moeten betalen. Had je maar niet moeten lenen, zeiden ze dan. Over karakter en moed om in Duitsland een eigen bedrijf op te richten, werd niet gesproken. Dat wilden ze niet zien.

Waarom zit alles ons zo tegen, vraag je je dan af. Mijn eigen broer Johan, die boos op me werd terwijl we werkelijk nooit iets fout hadden gedaan of iemand iets misdaan hadden. Maar dat wilde hij gewoon niet geloven.

Wij wilden uitsluitend ons geld terug hebben, ondanks het feit dat we drie jaar geïnvesteerd hadden in het bedrijf in Duitsland en succes binnen handbereik lag. Na dertien jaar goed samenwerken was ik als een beest op straat gezet,

zonder enige voorziening. Alleen met een toezegging om te betalen, maar dan achteraf niet betalen.
Ik had soms de tranen in de ogen als ik me weer naar een sollicitatiegesprek sleepte en ik wist dat het niet goed was. Vlak voor het gesprek wist ik me dan wel te vermannen, maar men merkte natuurlijk wel iets aan mij. De emoties waren te aanwezig en die kon ik niet verbergen.

En iedere keer moest ik weer uitleggen waarom mijn eigen broer me eruit had gegooid. Ik loog daar ook niet over en vertelde precies wat er gebeurd was. Maar je zag ze dan denken, daar klopt iets niet. Dat zou een normale broer nooit doen, dus hij liegt vast.

Ook ben je dan een beetje schuchter en dat merken ze dan juist, wat weer negatief wordt opgevat. Zo zit je in een negatieve spiraal.

Sommigen wilden nota bene met Marinus praten om dit allemaal te controleren. Wat zou die rotzak antwoorden? Vermoedelijk alleen slechte dingen. Ik was bijna kapot gegaan, wilde niet luisteren en zo verder. Dus later gaf ik dan direct aan dat ze beter konden bellen met notaris Nico de Wolf of advocaat Wim Winkel. Er was bijna niet uit te komen, volledig buiten mijn schuld.

Maar mijn CV werd steeds beter en ik leerde langzaam om minder in de verdediging te gaan en het gesprek meer naar de positie waar ik naar solliciteerde toe te sturen. Ik benadrukte juist de sterke zaken en wat ik hiervan geleerd had. Mijn natuurlijke veerkracht kwam weer terug en dat kwam vooral door die lieve Wies, die er altijd voor me was en me troostte als het weer mis ging.

Op een dag werd ik weer door een headhunter gebeld voor een positie. We spreken af, namen het bedrijf door en na het gesprek stelde hij me voor.

'Dat is precies wat voor je, wel wat klein, maar dat kun je ook zelf nog veranderen', zei hij.

Het bedrijf zat in Heerenveen, dus dat was gemakkelijk voor mij.

Het gesprek vond plaats in Hotel Drachten. Ik sprak met de oude directeur, Oosterhout, die met pensioen ging en Russ Belinsky, divisiedirecteur uit Amerika, die dit zou regelen en aan wie ik zou moeten rapporteren later. Ook was er een Nederlandse commissaris of adviseur aanwezig.

Het bleek te gaan om het bedrijf Systems Engineering in Heerenveen met de merknaam Mefiag. Ze maakten filters voor de galvano-industrie. Het was een dochterbedrijf van Baker Brothers uit Boston, die ook in de galvano-industrie werkzaam was of 'plating industry' zoals het daar heet. Het was heel specialistisch.

Na een goed gesprek vroegen ze me of ik snel naar Boston kon komen om de

zaak definitief af te handelen. Ze hadden een goede indruk en als men in Boston het ook zo zag, was het rond.

Ik vond het prima natuurlijk en vroeg wanneer ik moest komen.

'Snel, volgende week of eerder, als dat geregeld kon worden', zeiden ze.

Ik moest wel even een visum bij het consulaat van de Amerikaanse ambassade in Amsterdam ophalen. Dat zou ongeveer een uur duren, want daar kon je op wachten.

Toen ik echter om elf uur bij de ambassade aankwam en mijn paspoort en aanbevelingsbrief van Systems Engineering afgaf, duurde het heel lang. Er werden excuses gemaakt en nog later kreeg ik te horen dat ik het pas om half vier kon komen ophalen en eerst nog met iemand moest praten. Heel vreemd, want het hoefde helemaal niet zo lang te duren, had Oosterhout aangegeven. Ze kenden hun bedrijf immers goed. Ik belde nog even met hem en hij vond het ook merkwaardig.

'Kan er iets mis zijn met je gegevens dan?' vroeg hij.

'Nee, ik weet van niets. Ik heb nooit iets met Justitie of zo te maken gehad, dus dat kan het nooit zijn.'

Ik belde Wies om te zeggen dat het langer ging duren en wandelde maar even door de stad.

Toen ik me opnieuw meldde, werd ik naar binnen geroepen en kreeg wat vreemde vragen van iemand van de inlichtingendienst.

Hij vroeg of ik ooit iets met de porno-industrie te maken had gehad en of ik me ooit met criminele activiteiten had bezig gehouden. Ze wisten ook zaken van Wies en de kinderen, dus hun gegevens waren heel secuur.

Dat moest standaard zijn, dacht ik. Dus antwoordde ik ontkennend en eerlijk als altijd en kreeg eindelijk mijn visum en mijn paspoort.

We bereidden ons op de vlucht voor en Wies wilde dat ik een nieuw pak kocht.

'Je moet er goed uit zien, dit is je grote kans. Nu of nooit, we hebben dringend inkomen nodig', zei ze.

nooit gebeurd

WAAN

JUNI 1986 - PROBLEMEN IN NEW YORK EN EEN VERZOEK UIT CHICAGO

Het vliegtuig dat me op of net voor 1 juni 1986 van Schiphol naar Engeland zou vliegen voor de rechtstreekse vlucht van Londen naar Boston, werd op het allerlaatste moment onveilig verklaard. Iedereen moest snel omboeken om niet de aansluiting te verliezen. Toen ik aan de beurt was, was het al te laat en had ik een vlucht die geen aansluiting meer had.

In Engeland nam ik een vlucht naar New York en vandaar kon ik door naar Boston. Gelukkig had ik voor dat soort gevallen mijn American Express Creditcard bij me. Die was ongelimiteerd en dus kon ik gelukkig alles gewoon betalen. De bagage zou nagezonden worden, die zat nog in het kapotte vliegtuig in Amsterdam.

In New York werd de lange rij bij de immigratiedienst redelijk vlot weggewerkt. Ik had haast, want ik moest snel overstappen om in Boston te komen. Maar toen ik aan de beurt was en de medewerker mijn naam en gegevens intikte, was het blijkbaar direct mis. Hij keek me vreemd aan en vroeg nog eens of de persoonsgegevens klopten, door ze opnieuw op te lezen. Hij riep er iemand anders bij en de mensen achter me moesten ruimte laten, zodat we konden praten zonder dat ze ons konden verstaan.

Hij vroeg of ik in de porno-industrie had gezeten. Nee dus.

Alles ging traag, ik voelde me als verdoofd. Het moest door de spanning komen, alles was nieuw en vreemd en ik had hier eigenlijk geen tijd voor.

Hij stelde nog meer vragen, maar die begreep ik niet. Iets over Wies. 'Het moet een fout zijn, er moet zich een verwisseling van personen hebben voorgedaan, er zijn vermoedelijk twee dossiers door elkaar gehaald', zei ik. Hij controleerde weer alle gegevens met me, ook die van Wies en de kinderen. Ze klopten precies, ze wisten alles.

Hij noemde het Engelse woord 'amnesia' en vroeg aan een ander wat dat betekende, ik wist dat ook niet zo snel. Iets met geheugen geloof ik, maar daar was bij mij niets mis mee. Mijn geheugen was uitstekend.

'Hoe is uw geheugen?' vroeg hij nu.

'Prima, daar is niets mis mee', antwoordde ik. 'Ik mis zo mijn vliegtuig en dat is het laatste dat naar Boston gaat. Als ik dat niet haal, kom ik te laat op mijn afspraak', probeerde ik de zaak te bespoedigen.

'We zullen het laten vasthouden', zei hij. 'Er staat hier dat er iets mis is met uw geheugen', vervolgde hij.

'Nee, echt niet. Ik denk nog steeds dat er twee dossiers door elkaar gehaald worden', antwoordde ik weer.

'Kent u een Captain Rust uit Duitsland? Er staat hier dat u contact met hem hebt gehad', vroeg hij.

Plotseling dacht ik weer aan de bewegwijzering van dat legerziekenhuis in Frankfurt en noemde dat ook.

'Ja, dat herinner ik me. Ik heb de bewegwijzering voor dat ziekenhuis in Frankfurt geleverd', zei ik. Eindelijk begreep ik iets wel. Maar wat kon dat nu in godsnaam met mij hier in Amerika te maken hebben?

Hij tikte iets in en er werd iemand bijgeroepen, die ging bellen. Het duurde al zeker een kwartier, misschien wel langer en de mensen in de rij achter me

WAAN

moesten in de rij ernaast gaan staan, waardoor ze nog langer moesten wachten. Ik kon er ook niets aan doen en keek hulpeloos om me heen. Weer noemde hij de porno-industrie en ik keek beschaamd om me heen. Ik ontkende daar ooit iets mee te maken te hebben gehad. Mensen keken me vreemd en wat schamper aan en ik hoorde ook 'porn' fluisteren.

Eindelijk mocht ik door en het vliegtuig stond inderdaad op me te wachten, waardoor het wel vertraging had opgelopen.

Toen ik het vliegtuig in kwam lopen, gaf de piloot me zelfs een hand.

'U moet wel erg belangrijk zijn', zei hij en de stewardess was erg vriendelijk. Iedereen keek me vol verbazing en belangstelling aan, wat logisch is als ze allemaal bijna een half uur op mij hebben moeten wachten. Iemand zei boos dat hij nu zijn aansluiting zou missen. Een leuke blonde meid met een paardenstaart hoorde ik zeggen dat ze daar bij de CIA in ieder geval ook knappe mannen hadden. Dat van die knappe man vond ik natuurlijk wel aardig van haar.

Ik ging zitten op de mij aangewezen plaats, naast een man vrijwel voorin het vliegtuig. Toen ik goed zat, draaide ik me nog eens om naar die leuke blondine, die me guirig recht in de ogen keek en haar ogen toen verlegen wegdraaide. Daar had ik wel eens een beschuitje mee willen eten, bedacht ik terwijl ik me weer omdraaide.

ze zijn altijd blond met paardenstaart.

Toen we opgestegen, maakte ik een praatje met mijn buurman.

'Ben je van de CIA?' vroeg hij me.

'Nee, ik ben niet van de CIA. Hoezo?'

'Nou, er werd omgeroepen dat er op last van de CIA gewacht moest worden op een belangrijk persoon', antwoordde hij.

'Ja, ik werd wel heel lang opgehouden bij de immigratiedienst of douane, maar ik denk dat men mij verwisselde met iemand anders, want de vragen bleken niet te kloppen.'

'Ja, dat zal wel. Je zou natuurlijk toch niet de waarheid zeggen ook al was het wel degelijk waar', zei mijn buurman schamper.

Pas diep in de nacht, om een uur of drie, kwam ik aan in Boston en had geen kleding, scheerapparaat of wat dan ook bij me. Mijn koffer was nog in Amsterdam waarschijnlijk.

Bij de receptie vroeg ik of ze iets hadden om me mee te scheren, ik moest er tenslotte zo goed mogelijk uitzien en ik kreeg een los scheermesje. Met wat zeep lukte het me 's ochtends ook nog om mijn gelukkig nog lichte baard weg te scheren.

Toen ik 's ochtends, na een zeer korte nacht, aan het ontbijt zat, kwam Russ Belinsky mij zoals afgesproken ophalen. Hij nam me mee naar Baker Brothers in een klein dorpje en stelde me voor aan de diverse stafleden.

WAAN 240

Ik zou twee dagen later een test moeten afleggen, maar die werd plotseling uitgesteld. Ik zat net met George Baker te praten toen een ander staflid binnenkwam. Hij moest dringend met George spreken, maar die wilde dat niet. Hij wilde zelfs beslist niet gestoord worden. Het ging om mijn sollicitatie, zei het staflid. Hij keek vreemd naar me en liep met de man mee naar buiten. Plotseling was er wat pantek. Toen George terugkwam, stelde hij weer vreemde vragen.

Waarom heb je ooit iets met Justitie te maken gehad in Nederland en met de CIA? 'Nee, nooit, misschien een boete wegens te snel rijden of zo.' 'We hebben een brief van de CIA ontvangen over jou', zei hij terwijl hij me vreemd aankeek.

Ik was stomverbaasd en dacht even na. Plotseling wist ik weer dat ik in New York zo lang moest wachten en werd opgehouden met vreemde vragen. Vreemd dat ik dat vergeten was, bedacht ik nog.

'O, ik denk dat ik weet waarom. Ze hadden twee dossiers door elkaar gehaald en ze stelden me allerlei vreemde vragen op het vliegveld in New York', zei ik tegen George.

Na een kort gesprek liet hij me weer uit.

Later bleek dat de test was uitgesteld. Er was iets met de psychologe die niet kon en later zou komen, misschien wel helemaal niet, vertelde Russ me. Ze moest helemaal van Long Island komen, waar ze blijkbaar woonde.

Geen probleem voor mij, ik had eerst nog wat gesprekken met de andere stafliden en mocht daarna wat in de buurt rondkijken. Ik kreeg honderd dollar mee om wat spulletjes te kopen, omdat mijn koffer nog steeds niet aangekomen was.

Toen ik die dag nog even met Russ Belinsky zat te praten, deed hij de deur plotseling open en liet me een militair zien.

'Ken je deze man?' vroeg hij mij. De militair keek me ook even aan, maar liep direct weer door toen hij zag dat ik hem niet herkende.

'Zou ik die man moeten kennen dan?' vroeg ik nog aan Russ, maar die wees me weer naar zijn kamer en ging even weg. Toen hij terugkwam, sprak hij er niet meer over.

George Baker nodigde me uit om met hem te gaan lunchen. Hij bleek heel goed bekend in het restaurant waar we heen gingen. Hij werd begroet en hij schudde wel zes mensen de hand.

Toen we besteld hadden, vroeg hij naar mijn achtergrond en was onder de indruk van wat ik zoal had gepresteerd in Nederland, het Midden Oosten en Duitsland. 'Always climbing the hill' noemde hij dat. Dat is typisch Amerikaans om dat zo te stellen en te zien. Men bewondert mensen die ondanks alle tegenslagen toch kans zien om te slagen. Succes dwing je af, zeggen we in Nederland ook wel.

Maar wel in schrille tegenstelling tot hoe mijn eigen familie tegen mij aankeek natuurlijk.

Aan het einde van de lunch stelde hij nog een vreemde vraag. 'Heb je ooit iets te maken gehad met de porno-industrie.' WAMN

Waarom stelde hij die vraag tijdens een sollicitatiegesprek? Ik dacht weer terug aan de Immigratiedienst, waar ze die fout ook al maakten.

Ik antwoordde natuurlijk ontkennend en vertelde hem weer van die dossiers die vermoedelijk verkeerd in de computer stonden. Misschien was het wel een standaardvraag in Amerika, om ellende later te voorkomen. Zouden ze iedereen die vraag stellen?

Hij vroeg nog wat door en gaf te kennen dat ik goed en eerlijk op hem over kwam en dat zijn vader mij nog wilde zien, zaterdagochtend vlak voor ik terug zou vliegen.

Op vrijdagmiddag werd mijn koffer gebracht en kon ik me eindelijk omkleden en me goed scheren. Zaterdagochtend kwam ik keurig in mijn nieuwe donkere pak aan bij de vader van George.

Dat gesprek verliep heel goed. Ook hij was onder de indruk van wat ik had moeten doorstaan en gaf te kennen dat hij enthousiast over me was en dat ze mij een aanbieding zouden doen. Ik zou dat wel horen als ik weer thuis was. 'Bel maar met Oosterhout dinsdagochtend, want we zullen hem maandagmiddag hierover bellen', zei hij.

Toen noemde hij plotseling nog de Amerikaanse Captain Rust, die ik kende uit Duitsland en waar ik zaken mee had gedaan. Dat was ik weer vergeten, maar bevestigde dat ik hem ken en vertelde op zijn verzoek hoe dat kwam.

Hij zei dat Captain Rust mij nog graag zou spreken in Chicago en hem had verzocht om mij te vragen om daar eerst heen te vliegen, voordat ik terugging naar Nederland. Als ik in Chicago zou aankomen, zou alles geregeld zijn. Zodra ik me daar meldde, zou hij gewaarschuwd worden. Hij vroeg of ik dat ging doen, maar ik had er niet zo'n zin in en gaf een neutraal antwoord dat ik zou bekijken of dat kon. Ik vond het maar vreemd. Wat moest ik nu in Chicago plotseling? Wat kon hij mij vertellen wat zo belangrijk was? Wist hij wel dat ik niet meer in de bewegwijzening zat en dat ik ruste met mijn broer had gehad?

Maar Baker senior drong aan.

'Hij is speciaal vanuit Chicago naar Boston gekomen om je hier te helpen, dus je moet daarheen gaan voordat je naar huis gaat', zei hij.

Ik knikte maar van ja, wat me het beste leek.

Later die dag ging ik met een taxi naar Boston en omdat ik nog wat tijd over had, liet ik de taxi even omrijden door het centrum. Hij liet me ook nog een mooi park met veel eenden in het centrum zien.

Ik begreep echt niet wat ik eerst nog in Chicago moest doen, dus checkte ik gewoon in voor de vlucht naar Nederland. Ik gaf mijn ticket, maar de dame achter de balie vroeg of ik naar Chicago ging.
'Ik moet u die vraag stellen, zie ik op mijn scherm', voegde ze toe.
Ik schrok. Hoe kon zij dat nou weten?
'Nee, ik ga naar Londen en dan naar Nederland, zoals ook op mijn ticket staat', antwoordde ik.

Ik moest wachten en even later werd tot mijn stomme verbazing mijn naam twee keer omgeroepen. 'Mr. Smedema please go to the information desk, telephone for you.' Wie moest mij nu hier in Boston op het vliegveld nog bellen? Russ Belinsky misschien nog even?

Toen ik me bij de informatiebalie meldde, bleek het Captain Rust zelf te zijn. 'Ik hoor dat je niet naar Chicago komt?'
'Hoe weet je dat?' was mijn eerste verbaasde antwoord.

'Dankzij mijn baan heb ik inzicht in alle passagierslijsten. Ik had meneer Baker gevraagd om je te vertellen dat je eerst naar Chicago moest komen. Het is erg belangrijk voor je om naar Chicago te komen voordat je naar huis gaat. Zet alsjeblieft je ticket om en kom met me praten', zei hij.

Ik luisterde met verbazing. Het gesprek met Baker over hem was ik vreemd genoeg alweer vergeten en ik kon me niet voorstellen waarom hij dat zo belangrijk vond en ik kon ook niet bedenken wat ik in godsnaam in Chicago moest doen.

'Ik ben erg moe, ik heb een lange en zware week achter de rug. Waarom wil je me ontmoeten in Chicago, wat is er zo belangrijk? Weet je dat ik niet meer met mijn broer samenwerk en dat het bedrijf in Duitsland niet meer van mij is?' antwoordde ik.

'Ja, dat weet ik allemaal, maak je geen zorgen. Ik kan je niet telefonisch vertellen wat er aan de hand is, maar het is erg belangrijk voor jou en je toekomst. Als ik het je nu uit zou leggen, zou je het direct weer vergeten. Ik kan je alleen helpen als je hier bent. Ik heb daarvoor hulp nodig van een specialist', vertelde hij me. Ik begreep er niets van en hij merkte blijkbaar dat ik bleef aarzelen en eigenlijk geen zin had.

'Je hebt er geen zin in hè, je bent het allemaal zat. Er is veel gebeurd en je weet niet eens alles van wat er gebeurd is. Ik was in Boston om met meneer Baker en zijn zoon George over jou te praten. Ze wilden je de baan niet geven, dus ik heb hen verteld wat er met jou en je vrouw gebeurd is. Jammer dat ik je niet gewoon heb meegenomen naar Chicago toen ik de kans had, dat had ik moeten doen. Ik zou het allemaal anders doen nu... Weet je zeker dat je niet naar me toe wil komen? Weet je wat er is in Chicago?' vervolgde hij.

'Nee, dat weet ik niet. Maar ik heb nu verschrikkelijke hoofdpijn en ik wil graag

naar huis. Misschien een andere keer?'

'Wanneer heb je hoofdpijn gekregen?'

'Net!', antwoordde ik. Waarom was hij zo geïnteresseerd in mijn hoofdpijn?

'Ik weet waarom je hoofdpijn krijgt als ik je dingen vertel die je nog niet weet. Ik kan je helpen, maar alleen in Chicago!'

Ik bleef tegensputteren met een vreemd verdoofd gevoel in mijn hoofd.

'Het is te laat nu. Ga maar naar Nederland, we zullen elkaar zeker nog eens ontmoeten. Onthoud wat ik je gezegd heb. Kom naar me toe als je in de problemen komt', zei hij met een zucht.

We groetten elkaar en het gesprek was afgelopen. Ik begreep het niet, maar voelde wel dat mijn hoofd leeg was, alsof ik niet goed kon denken. Dat merkte ik nu duidelijk en begreep zelfs dat er iets mis met mij moest zijn, dit was abnormaal. Waarom gebeurde dat en waarover had die Captain het gehad? Mijn hoofdpijn zakte gelukkig snel en ik kon even later eindelijk het vliegtuig in.

WAAN

Weer liet ik onwetend een cruciale kans, die mijn leven zeer positief had kunnen beïnvloeden, voorbij gaan. Mijn brein kon het nog niet aan allemaal. Dat ik al veel andere kansen ook had laten lopen, wist ik ook niet meer. In Nederland was ik het vreemde voorval totaal vergeten en heb het nooit aan mijn lieve Wiesje kunnen vertellen.

Ik vloog nu gelukkig rechtstreeks naar Londen en vanaf daar naar Schiphol. Mijn auto stond er nog en ik reed snel naar Drachten.

Wies was heel blij toen ik terugkwam en haar kon vertellen dat ik vermoedelijk eindelijk weer een baan had en we dus weer inkomen hadden, na al die ellende die ons was overkomen. Het had ongeveer een jaar geduurd, veel te lang, zonder enig inkomen. Alleen wat giften van pa en bijstand van de gemeente.

JUNI 1986 - SYSTEMS ENGINEERING EN MEFLAG.

Al direct de maandag na mijn bezoek in Boston werd ik gebeld en kon met terugwerkende kracht per 1 juni 1986, dus vrijwel direct, beginnen. Ze betaalden de week in Boston gewoon uit. Aardig van hen.

Het bedrijfje bleek veel achterstand te hebben met leveranties en daarom waren de Amerikanen boos. Ze hadden goederen verkocht en hadden die dringend nodig.

Dus dat pakte ik op en zorgde ervoor dat de achterstanden werden ingelopen.

Ook zorgde ik ervoor dat de werkomstandigheden voor het personeel sterk werden verbeterd. Ik liet de toiletten goedkoop opknappen en zorgde voor een drukregelaar op de autoclaaf. Dat die stommelingen daar nooit aan gedacht hadden! Zodra namelijk iemand de autoclaaf onder druk zette, viel door de open ringleiding in één klap de druk van al de andere machines weg en vlogen de werkstukken soms gevaarlijk door de hal. Levensgevaarlijk. Een simpele drukregelaar van een paar tientjes verhielp het probleem.

Ik liet wegens de vele klachten over het lawaai, een goedkoop maar zwaar plastic geluidsgordijn ophangen, zodat het lawaai in de enorme hal wat gedempt werd. Ik hield me ook met innovatie bezig. De filters die bij vervuiling steeds vastloegen en kapot gingen, liet ik automatisch afslaan met een doodsimpel standaardrelais, dat bij plotselinge terugval van stroom beneden een vooraf instelbare grens, automatisch afsloeg. Ze kostten slechts een paar tientjes per stuk, hoewel er honderden nodig waren. Mijn elektrotechnische achtergrond was daarbij heel handig. Al met al wist ik binnen een paar maanden de winst sterk te verhogen en de kosten sterk omlaag te brengen.

Er was mij geen beperking in handelen opgelegd, alleen bij grote investeringen moest ik hen vooraf waarschuwen. Ik vond dat het vervangen van een kapotte stoel en tafel daar niet onder viel. Ik wilde ze daar niet mee lastig vallen, mede gezien de sterk toegenomen winst van tientallen duizenden guldens per maand nu. Het ging ook maar om een paar duizend gulden aan nieuwe spullen om het personeel betere werkomstandigheden te geven.

Ik liet Wies ook het bedrijf zien en vroeg wat er verbeterd moest worden. Ze hielp mee om alles wat schoner te maken. Ze maakte zelfs gewoon de toiletten schoon toen deze opnieuw betegeld waren en hielp mee met de nieuwe vloerbedekking. Ze was fantastisch.

Het was geen bedrijf dat zij als dochter van een Hoofd Accountantsdienst bij de Rabobank gewend was, maar meer konden we nu niet doen. Ik schaamde me er eigenlijk een beetje voor. We moesten langzaam alles weer opbouwen. Ik was 38 jaar en begon weer opnieuw in een mij onbekend vak, met dank aan de oplichting van mijn eigen broer nota bene. Maar Wies steunde me door dik en dun.

Het personeel klaagde bijna iedere dag steen en been over de schoonmakers die hun werk niet deden en heel vaak ziek waren. Vaak bleek dat ze dan op vakantie waren, maar wel doorbetaald werden. De prestaties stonden niet in verhouding tot de kosten die het schoonmaakbedrijf berekende. Dus zei ik hen de wacht aan, het moest snel beter of ik zocht een ander. Ze werkten een paar uurtjes in de week. Maar het ging helemaal niet beter, dus

stelde ik een ander schoonmaakbedrijf aan, die hun personeel lieten controleren door hun manager. Het was direct veel beter en mijn personeel was tevreden.

Ik had ook een computer nodig om mijn werk te kunnen doen. Toen ik de prijs hoorde, besloot ik om mijn net nieuwe privécomputer inclusief de nodige software goedkoop aan het bedrijf te verkopen. Dat kon ook nog met een BTW-factuur, dus ze waren veel goedkoper uit en ik kon thuis wel zonder nu ik mijn plan voor een eigen bedrijf niet kon uitvoeren.

Ik belde nog naar mijn bank of ik eventueel een computer kon leasen als dat de holding beter zou lijken. Dat konden we dan met Russ bespreken later.

Ik gaf mijn administrateur wel alvast het rekeningnummer van mijn bedrijf Interrouting, waarvan ik op last van de rechter net de naam had moeten wijzigen in Digitext, omdat Marinus die naam te veel op Euro-Routing vond lijken. De procedure was net afgelopen in mijn nadeel en ik had de Kamer van Koophandel dus de nieuwe naam doorgegeven en de oude naam opgeheven. Op het oude briefpapier zette ik een streep door Interrouting en zette er met de hand Digitext op. Anders zou ik valsheid in geschrifte plegen.

Later vroeg marketingman Walter er nog wel naar, hij zei dat het bedrijf niet bestond, maar dat wuifde ik weg.

'Het klopt allemaal precies', zei ik. Zijn bedenkelijke gezicht negeerde ik helaas. Ik was ook net ergens anders druk mee, anders had ik wel wat meer gezegd.

Toen ik later een keer met Walter stond te praten, zag ik personeel langs mijn raam lopen met een doos met etenswaren en zo. Het leken wel toiletrollen en meer van die dingen. Ze kochten ook wel veel voor de kantine vond ik, veel meer dan voor zo'n klein bedrijf noodzakelijk was. Dat was me al eerder opgevallen. Dit leek wel op stelen. Ik besloot er nu niet direct achteraan te hollen, maar het eerst verder te onderzoeken. Maar Walter zag wel degelijk dat ik het had gezien.

Wies en ik gingen ook mee met het jaarlijkse personeelsuitje. Dit keer gingen ze naar Parijs. We hadden nog nooit zoveel verdiend voor de bazen in Amerika, dus ik had er wat geld bijgelegd en zo was het wel mogelijk. Iedereen had prima werk geleverd en met de hoge winst van de afgelopen maanden vond ik dat het wel kon.

Toen we in de bus zaten, wilde Hans Huizinga het cashgeld graag beheren. Hij had het ook georganiseerd, dus vooruit maar. Bij het hotel in Parijs aangekomen, zag ik Hans Huizinga wat smoezen met de baas van het hotel, die vervolgens naar mij keek. Dus het ging over mij, wist ik al.

We kregen onze kamersleutel en ik merkte dat er weer vreemd werd gekeken. Er klopte iets niet, dat voelde ik onmiddellijk. Als Wies de kamer inloopt, blijkt de

kamer zo klein te zijn dat we nauwelijks om het bed konden lopen. We keken even om de hoek bij de andere kamers en de andere personeelsleden hadden wel een prachtige kamer gekregen. Dus dat was de dank van Hans Huizinga voor wat Wies en ik voor het bedrijf hebben gedaan? Wies zelfs onbetaald, de stakker. Ik was woedend, maar we lieten ons niet kennen en deden net of onze neus bloedde. We gingen uit eten en naar het theater en hadden verder een leuke tijd.

we hebben toen nooit gedaan

De laatste avond maakten we lol in een kroeg, met veel bier en zo. *We dansten* wat en toen ik vrolijk zwierde tijdens het dansen, stootte Wies per ongeluk hard met haar *scheenbeen* tegen de punt van een lage tafel aan. Het deed haar blijkbaar veel pijn en vreemd genoeg was ze *abnormaal boos* op mij. 'Dat is jouw schuld en je doet het met opzet', zei ze kwaad. 'Wies, ik zou je toch nooit met opzet pijn doen', probeerde ik haar nog te kalmeren.

Het was alsof er een andere Wies stond dan ik kende. Ze wilde niet meer dansen en zat met een vreemd boos en angstig gezicht aan een tafeltje. Op een lollig moment werd er wat jolig gedaan over een werknemer die *'het'* nog nooit gedaan had. Als ik even niet oplet, blijkt *Wies* weg te zijn en kwam later uit het toilet. De jongen die *'het'* nog nooit gedaan had, kwam ook tevoorschijn. Hij keek me heel verbaasd aan. Meerdere personeelsleden keken me met grote ogen aan en er werd veel gesmoesd onderling. Ik begreep het niet en vroeg *Wies* wat er gebeurd was, maar ze was alleen maar naar het *toilet* geweest. Tja, om daar nu iets van te danken was wel heel ver gezocht, dus vergat ik het voorval verder maar. We reden weer met de bus naar huis.

Wat later kreeg ik van Russ Belinsky het bericht dat het in Amerika slechter ging en dat de directie naar Nederland kwam om met me te praten en te kijken hoe het hier ging. Dat leek me logisch, het ging hier immers geweldig, dus ze wilden even zien en horen wat ik van de toekomst verwachtte. Bovendien was een beoordelingsgesprek standaard aan het eind van het jaar. Ze zouden begin december aankomen op Schiphol en ik regelde Hotel Drachten en een etenijtje in de Wilgenhoeve in Drachten.

ZELFDE WAAN ALS ALTIJD

DECEMBER 1986 - ONTSLAG OP STAANDE VOET

Ik haalde de heren op 8 december op van Schiphol, bracht ze naar Hotel Drachten en haalde hen 's avonds op voor het diner in de Wilgenhoeve. Er stond

zelfs een Amerikaans vlaggetje op tafel, want ik had van tevoren aangegeven wie er kwamen en dat ik het goed geregeld wilde hebben.

We spraken nog even over de aangeschafte computer en dat we nog moesten vaststellen of we die als investering boekten, ten laste van de winst, wat de administrateur beter vond of dat de computer geleast moest worden om de liquiditeit hoger te houden. De oude directeur, Oosterhout, met wie ik dat had besproken, dacht dat ze dan wel voor leasen zouden kiezen. Amerikanen zijn helemaal wild van liquiditeit. Dat zou dan kunnen via een bank of via mijn eigen bedrijf. Het Amerikaanse bedrijf had echter veel geld op de bank staan en het zou niet zo slim zijn, maar het zou afhangen van de toestand in Amerika. Die zijn heel anders met dat soort dingen dan wij.

Ze reageerden niet op mijn verzoek om aan te geven hoe ze die computer wilden financieren of betalen. Dus besloot ik er later op terug te komen.

Aan het eind van het diner vroegen ze of ik zondagmiddag om vier uur nog even kon komen. Ze wilden ook nog met de verkoper en met de administrateur praten. Dat leek me wel logisch, er moest altijd controle zijn en hoe breder men dan sprak, hoe beter het was voor het bedrijf. Ze konden dan ook van andere medewerkers horen hoe goed het nu ging. En ze waren tenslotte helemaal uit Amerika gekomen en moesten weer snel terug natuurlijk. Het maakte mij helemaal niet uit, ik was wel wat gewend uit mijn tijd bij ons familiebedrijf Euro-Routing.

Die zondagmiddag bleek de zware en gewichtige advocaat Nolst Trenité, die me had aangenomen, er ook te zijn. Hij was ook adviseur of commissaris van het bedrijfje, dus ik zocht er niet direct iets achter, maar vroeg me wel af waarom ze dat niet gezegd hadden. Ik vertrouwde het niet helemaal.

Hans Huizinga, de verkoper, en de administrateur waren er ook en toen ik hen wilde helpen een drukvat te verplaatsen, ontweken ze me.

'Nee, laat maar hoor. Dat doen we zelf wel even, ga jij nou maar voor zitten en wacht maar op de directie, dan begrijp je het wel', zeiden ze.

Er moest iets vreemds aan de hand zijn. Zou ik toch iets verkeerd gedaan hebben? Ik begon al te piekeren. Misschien toch de investering van enkele duizenden guldens in betere werkomstandigheden voor het personeel? Nee, dat leek me sterk. Dat bedrag was te verwaarlozen en dan was me toch vooraf wel te verstaan gegeven dat ik helemaal niets mocht besteden? Zoiets had ik nog nooit meegemaakt. Dan toch die computer misschien? Nee, die had ik gisteravond nog genoemd tijdens het diner en ze hadden niet eens gereageerd. Bovendien was die nog niet betaald, er lag alleen een voorstel. Dus dat kon het ook niet zijn.

Ik begreep er niets van. De winsten waren heel hoog, omdat heel veel achterstallige zaken opgelost waren. Weliswaar was dat kortstondig, maar ze konden nu ook in Amerika leveren en factureren, dus dat was ook daar winst. Wat had ik dan in vredesnaam fout gedaan? Ik voel me als verlamd. Weer gedonder en weer wist ik niet eens vooraf waar het om ging. Weer een onbekende oorzaak en weer was ik slachtoffer en miste ik het initiatief. Maar er was nu niets meer aan te doen, dus ging ik rustig zitten. Mijn brein stond vrijwel stil, maar ik voelde de emoties toch sterk opkomen.

Bij binnenkomst hoefde ik niets meer te zeggen, ze vroegen nog wel of ik het al door had. Ik zag dat het erg donker was in mijn kamer. Zo zou ik niet kunnen werken, dus hoe kon dat? Zou iemand er minder heldere lampen hebben geplaatst? Het leek wel een bar.

'Nou, ik voel dat er iets niet klopt, maar hoe en wat weet ik niet. Dat gaan jullie me vast vertellen.'

Nolst Trenité nam het woord.

'Ik heb kennis genomen van zaken die het daglicht niet kunnen verdragen, we hebben informatie dat u bij de porno-industrie betrokken bent en dat uw vrouw seks heeft gehad met een personeelslid tijdens een personeelsuitje in Parijs. En dat is iets dat wij niet accepteren. Wellicht dat het voor u heel gewoon is, maar niet voor ons.'

Mijn brein stond stil. Daar wist ik niets van, dat kon nooit kloppen.

'Dat klopt niet, dat is helemaal niet waar! Dat zou mijn vrouw nooit doen.'

'U hoeft niet te ontkennen. Alles is dubbel gecontroleerd, ik heb hier met eigen ogen gezien hoe u hier gehandeld hebt met het nieuwe meubilair en zo. Ik zit hier achter uw nieuwe bureau en aan de verlichting kun je wel zien dat er iets niet klopt met u. Dit is geen normale werkverlichting.'

Daar had hij gelijk in vond ik, maar volgens mij had ik het licht nooit zo zwak gehad en werkte de TL-lamp boven mijn bureau nog prima vlak voor het weekend.

'We hebben meer vernomen, waaronder fraude. We hebben hier met de belangrijkste personeelsleden gesproken en we hebben zojuist besloten dat u op staande voet wordt ontslagen', vervolgde hij.

'Dat klopt allemaal helemaal niet, er is nooit sprake geweest van fraude. Onmogelijk, een vergissing vermoedelijk', zei ik uit het veld geslagen. Maar Nolst Trenité wilde geen discussie.

'We hebben kennis genomen van bepaalde feiten en de rest krijgt u schriftelijk wel te horen', zei hij en keek daarbij demonstratief om zich heen naar het nieuwe meubilair. Het licht was inderdaad heel zwak, zo had ik het echt niet eerder, want ik kon bijna niets zien. Ik had juist een TL-lamp boven mijn bureau geplaatst.

maar die deed het nu niet en in de verlichting aan de muur zaten heel zwakke lampen. Dat had ik zeker niet zo gedaan. Dat moesten Hans Huizinga en het personeel gedaan hebben. De lamp boven de tafel was ook veel te zwak. Vreemd, waarom hebben ze dat gedaan? Het leek wel een bordeel zo. Ze wilden mij dus opzettelijk weg hebben.

Ze vroegen me om weg te gaan. Ik hoorde wel van hen via hun advocaat, ik kreeg geen salaris meer en ze zouden nog een claim indienen voor de schade.

Toen ik wegliep, kwam ik Hans en Walter tegen. Ze groetten me niet en keken me triomfantelijk aan. Zij wisten dus al veel langer wat er stond te gebeuren. Daarom mocht ik hen niet meer helpen.

Ik voelde me heel erg opgelaten en emotioneel, ik ging af als een gieter en ik wist niet eens waarom precies. Dat van Wies was ik ook alweer vergeten. De verdoofdheid in mijn hoofd had dat al weggewerkt.

Die verlichting? Een nieuwe bureaustoel? Het toilet wat opgeknapt? Wat een minderwaardige afgang. Weer mijn baan kwijt, wat zal de lieve Wiesje dat erg vinden, we klommen net weer een beetje omhoog en nu dit weer.

Compleet van slag reed ik als in een trance, heel langzaam, naar huis. Alles ging traag en mijn hoofd was leeg, zo verdoofd, ik kon niet eens meer normaal denken. Achter me claxonnerde iemand, ik bleek veel te langzaam te rijden. Ik gaf snel wat meer gas, maar niet teveel, want ik voelde dat dat gevaarlijk voor mij kon zijn. Mijn gedachten stonden eenvoudigweg stil. Levensgevaarlijk eigenlijk, ik weet niet meer hoe ik thuis ben gekomen.

Ik vond het allemaal zo erg voor de lieve Wies. Nu moest ik haar na alle ellende die we al ruim een jaar hadden gehad met Marinus, alweer vertellen dat alles weer voor niets was geweest. Wat een leven, hoe kon dit nu allemaal gebeuren? Zoveel ellende is toch eigenlijk abnormaal? Ik was erg nerveus toen ik de oprit van ons mooie huis opreed. Eigenlijk wilde ik niet naar binnen, ik durfde niet goed, maar in dezelfde verdoving lukte het heel langzaam toch.

Onderweg had ik de tranen al in mijn ogen staan en toen ik binnenkwam en Wies vrolijk naar me toe kwam, was ik helemaal kapot en had weer tranen van ellende in mijn ogen staan. Wat deed ik toch in godsnaam steeds fout? Zakelijk ging het altijd heel goed, geen enkel probleem. Ik wist heel snel wat ik moest doen en hoe de problemen opgelost moesten worden en toch ging alles dan fout.

Ze schrok zich wild toen ze mij lijkleek zag binnenkomen. Alle vrolijkheid van mijn thuiskomst viel plotseling van haar af. Ze had het direct door en verstrakte helemaal.

'Ik ben ontslagen, op staande voet', zei ik hevig geëmotioneerd en wendde me beschaamd en met een diepe zucht van haar af. Maar ze kwam direct bij me en sloeg haar arm troostend om me heen. Ze vroeg wat er gebeurd was. 'Alles liep toch juist als een trein daar? Dikke winsten toch? Hoe kan dat nou?', vroeg ze. Ik kon niet meer praten en wist de trap nog op te lopen om gemakkelijke kleren aan te trekken. Maar eerst ging ik even op bed liggen om bij te komen. Wies was achter me aan gelopen en was boos op de Amerikanen.

'En die Hans Huizinga vertrouwde ik ook al nooit, daar had ik je al voor gewaarschuwd', zei ze. 'Kom mee naar beneden, je kunt er niets aan doen, je hebt het goed gedaan immers. De winst was veel hoger en de achterstanden waren weggewerkt. Dus ze zeuren. Vast die Hans Huizinga, die je zwart heeft gemaakt.'

De kinderen hadden ook direct door dat het mis was en keken me met grote ogen aan.

Wies belde de familie en vertelde het merkwaardige verhaal. Later belde Johan me op en vroeg hoe het precies was gebeurd. Ik vertelde het hem en hij constateerde dat ik niet eens was gehoord. Ik had geen recht op weerwoord gekregen en geen duidelijke redenen voor mijn ontslag. Johan wilde direct een advocaat nemen. Hij vroeg ook wie die adviseur of commissaris was en ik vertelde hem dat het Nolst Trenité was. Hij zou eens vragen hoe het zat. Ik moest even wachten op zijn belletje en dan pas de DAS rechtsbijstand bellen. Ik moest wel de beste advocaat hebben die er was tenslotte.

Een paar dagen later belde Johan terug.

'Ik heb met die Nolst Trenité gesproken en die zei dat hij je nog meer heeft verteld als reden, terwijl jij zei dat ze geen reden hadden genoemd en je die later nog zou horen. Wat is dat dan geweest?'

'Dat zou ik niet weten', zei ik nadenkend. 'De verlichting was zo zwak, dat weet ik nog wel. En fraude, maar dat zou ik schriftelijk nog wel horen.'

'Hij vertelde mij dat er iets gebeurd was met Wies, dat weet je dan toch nog wel?'

En plotseling wist ik het weer. 'Ja, nu je het zegt, dat klopt. Hij zei iets over Wies en de porno-industrie. Heel vreemd, want dat is onzin.'

Johan vroeg nog even door en zei dat ik via de DAS weer om een eigen advocaat moest vragen. Dat zouden ze in dit soort gevallen wel op directieniveau doen. Johan zou kijken wie daar het meest geschikt voor was.

Die maandag belde ik maar weer met de DAS rechtsbijstand, tenslotte liepen de procedures met Marinus ook nog steeds. Ik vroeg of ik weer een zelf gekozen

advocaat in de buurt mocht nemen. Dat mocht en hij adviseerde Gerrit Ham van Vos Seidel en Plas uit Groningen.

'Dat is een hele goede en ik mag u niet dwingen, maar ik zou u toch dringend adviseren om deze te nemen, hij weet er al van', werd me gezegd.

Dus belde ik Gerrit Ham, vertelde kort wat er gebeurd was en we maakten een afspraak.

Kerst en Oud en Nieuw vielen in duigen, we waren helemaal van slag en zwaar aangeslagen. Ik begreep er ook niets van. Wat was er nu gebeurd? Waarom was ik plotseling ontslagen? Ik probeerde alles nog eens door te lopen en ik dacht aan de computer. Dat had ik toch maar niet moeten doen achteraf. Maar ja, zo zat ik in elkaar, ik was gewend om door te pakken en niet bij alles te vragen of het wel mocht. Het was strikt nodig of niet. Trouwens, de computer was helemaal niet door hen genoemd. Ze hadden helemaal niets gezegd eigenlijk. Ik wist niet eens waarom ik ontslagen was. Ze keken wel naar de zwakke verlichting, maar hebben feitelijk niets gezegd. En ik kon ook geen weerwoord geven, omdat ik van niets wist.

1987 - DE SCHADEVERGOEDING

Advocaat Gerrit Ham begreep de gang van zaken ook niet. Als men mij niet gehoord had, was het ontslag in Nederland direct ongeldig en waren ze verplicht een schadevergoeding te betalen. Hoe kon zo'n zware, dure advocaat zo dom zijn? Nota bene iemand van Nolst Trenité zelf. Een familielid met dezelfde naam misschien?

Ik gaf Gerrit Ham alle informatie en hij klaagde hen aan. Hij eiste een schadevergoeding, mede omdat ik niet gehoord was en vroeg naar de redenen van mijn ontslag.

Zij antwoordden vervolgens dat ik een computer had gekocht zonder dat ik daar toestemming voor had. Bovendien beschuldigden ze mij daarbij van het plegen van valsheid in geschrifte, omdat de vennootschap die vermeld stond op de BTW-factuur die ik had verstrekt, niet bestond. Bij navraag had de Kamer van Koophandel hen blijkbaar medegedeeld dat de naam Interrouting niet bestond. Dat deze naam was doorgestreept en vervangen door Digitext werd niet genoemd. Ze stelden ook dat de computer hoogstwaarschijnlijk veel ouder is geweest, aangezien ze op de computer allemaal veel oudere bestanden hadden aangetroffen.

WAAR.

Ik vertelde Gerrit dat die bestanden op de computer waren gezet toen ik een veel oudere computer verving door deze nieuwe en de leverancier, mijn broer Ruud, verzocht had om de gegevens van de oude harddisk over te zetten op de nieuwe. Verder gaf ik aan dat de gegevens bij de Kamer van Koophandel vermoedelijk achterliepen, omdat men al wel de oude naam had verwijderd uit hun bestand, maar de nieuwe naam misschien nog niet hadden ingevoerd.

Daarnaast stelden ze dat de kilometervergoeding die ik berekend had te hoog zou zijn. Terwijl de divisiedirecteur, Russ Bellinsky, mij had gezegd iets onder het bedrag dat in Nederland gebruikelijk was te gaan zitten. Ik had bij de ANWB navraag gedaan en had inderdaad een lager bedrag berekend, omdat ik aan de veilige kant wilde zitten en er geen problemen over wilde maken. Vreemd dat dat niet gewoon besproken was, of vooraf even vastgelegd.

Ook vonden ze dat ik de schoonmakers niet had mogen ontslaan. Ze gingen voorbij aan het feit dat ik dit had gedaan omdat het personeel dagelijks bij mij klaagde dat het zo'n vieze bende was in het bedrijf en vooral in de toiletten. Pas na diverse waarschuwingen had ik een ander schoonmaakbedrijf aangesteld, tot groot genoegen van juist het merendeel van het personeel. Er bestond een familie of kennissen band van bepaalde personeelsleden met de schoonmakers, en die waren fel tegen natuurlijk. Maar daar had ik korte metten mee gemaakt. Algemeen belang ging voor.

Tot slot waren ze van mening dat ik de toiletten niet opnieuw had mogen laten betegelen, terwijl ik dat voor een mooie klein prijsje door een personeelslid had laten doen. Een paar honderd gulden of zo.

Het vooraf horen van mij als directeur had dat allemaal eenvoudig op kunnen lossen.

Gerrit vroeg me tijdens een afspraak nog indringend naar Parijs en wat daar gebeurd was. Ook nogal indringend naar Wies die mee was geweest. Ik stel dat het gewoon een leuk personeelsreisje was geweest.

Merkwaardig vond ik dat Gerrit in zijn schriftelijke antwoord bepaalde cruciale feiten achterhield, zoals dat van de Kamer van Koophandel en over de computer, maar nog meer zaken. Hij wilde dat met opzet doen en de tegenpartij in één keer van tafel vegen tijdens de mondelinge zitting. Dat leek mij wel slim en dus legde ik mij daar bij neer.

Ook heel merkwaardig was dat ik het antwoord van de tegenpartij niet te zien kreeg, hoewel ik er wel om vroeg.

Gerrit Ham diende dus een verzoek in voor een mondelinge zitting en vroeg mij of ik middels een brief van de leverancier bewijs kon leveren van de juistheid van mijn claim dat het een nieuwe computer betrof. Dat lukte me net op tijd via de

leverancier Olivetti zelf. Een brief van alleen mijn broer Ruud, die de computer had geleverd, zou namelijk onvoldoende kunnen zijn.

Hij wilde dat Wies niet aanwezig zou zijn bij de zitting, dat leek hem beter, maar gaf niet aan waarom. Wies zou normaal gesproken vast en zeker meegegaan zijn. Ze steunde me immers volledig.

IS NOOIT OVER GESPROKEN

Op de zittingdag bleek dat zelfs een mededirecteur van het moederbedrijf van Systems Engineering, dus van Baker Brothers uit dat dorpje bij Boston, naar Nederland was gekomen om te getuigen. Achterin de zaal, aan de kant van Systems Engineering, zat een groot aantal personeelsleden. Aan mijn kant zat natuurlijk helemaal niemand. Wies was thuisgebleven, zoals verzocht door Gerrit Ham. Ik voelde me eenzaam en moedeloos. Wat gebeurt er in godsnaam allemaal?

Ik vond het een vernederende situatie, het was net alsof ik een misdadiger was die iedereen links liet liggen. Ik voelde heftige emoties opkomen toen ik de overmacht van de tegenpartij zag. Hoe bestond het, ik was zo'n beetje de eerlijkste persoon die je kunt bedenken, altijd open en eerlijk en toch overkwamen mij de meest erge en vooral gekke dingen. Het was bijna niet te geloven, maar gebeurde wel echt. Een onzichtbare en onbekende hand leek mijn leven te beïnvloeden en te vernietigen. Opzet, zou je bijna gaan denken, of toch allemaal gewoon toeval? Veroorzaakte het ene probleem gewoon weer het andere? Vreemd was en bleef dat ik steeds achter de feiten aanliep. Terwijl ik bij andere zaken juist voorliep en precies wist welke kant ik uit moest.

Toen kwamen de rechters de zaal binnen.

De rechtszaak begon en we konden nu dus alles eenvoudigweg ontzenuwen. Ik had zelfs de foto's meegenomen die ik had gemaakt om later te kunnen aantonen dat de aanschaf van een nieuwe stoel, omdat de oude een afgebroken hendel had en het mechanisme om de hoogte te verstellen dus niet meer werkte, gerechtvaardigd was geweest. Ook had ik foto's die bewezen dat de gordijnen er uitzagen alsof ze uit de Tweede Wereldoorlog kwamen en sedertdien nooit waren schoon gemaakt, dat de vloerbedekking te vies was om op te lopen en dat de toiletten te smerig waren om te gebruiken en daarom gerenoveerd moesten worden, zeker de personeelstoiletten.

Gelukkig ben ik altijd en in alles zeer zorgvuldig, bewaar alles en ben boven alles altijd eerlijk en integer, dan kan je nooit iets gebeuren. Hoewel het dan vaak al te laat is, zoals nu maar weer bleek, maar het kan erger voorkomen.

De advocaat van Nolst Trenité uit Den Haag, Jan Willem Langer, vroeg aan de drie rechters of de Amerikaanse directeur het woord mocht voeren. De rechter die als voorzitter fungeerde, mr. R.G. Holz, antwoordde heel stellig dat dit niet mogelijk was.

WAAR.

'Nee, dat mag u niet. Wij hebben hier in Nederland een rechtssysteem waarbij de advocaten het woord voeren namens de cliënten en overigens ben ik zojuist in Amerika geweest en mocht daar ook niet het woord voeren, dus dat mag u hier ook niet.'

Zo, dat stond als een paal boven water! Niet dat ik het erg had gevonden, maar ik was inmiddels ook behoorlijk boos. Kapot, teneergeslagen, maar ook woedend. Een vreemde mengeling van gevoelens.

Naast deze voorzitter waren mr. J. van der Vinne en mr. A. van der Meer als rechters aanwezig.

Jan Willem Langer overlegde nu eerst even met de directeur uit Boston.

'De directie van Baker Brothers wil vermeld hebben dat ze van de CIA een brief hebben ontvangen met daarin een waarschuwing met betrekking tot de heer Hans Smedema. Er zijn sterke aanwijzingen dat hij betrokken is geweest of nog is bij de porno-industrie. Ook bij zijn personeel is dat inmiddels bekend.

Tijdens een personeelsuitje heeft zijn vrouw zich seksueel misdragen tegenover een personeelslid. Verder zou er sprake zijn van plotseling geheugenverlies. En anders dan de heer Smedema blijkbaar normaal vindt, vinden wij als bedrijf en directie van Baker Brothers, dat zoiets niet past binnen een bedrijf. Cruciale zaken kan hij zich plotseling niet meer herinneren, wat hem natuurlijk wel heel goed uitkomt', stelde hij vervolgens.

Ik was met stomheid geslagen door deze plotselinge wending in het verhaal. Dit was nieuwe informatie voor mij.

Jan Willem Langer vroeg of hij de bewuste brief als bewijs mocht overhandigen aan de rechters. Die wilden de brief wel zien en Gerrit Ham vroeg of hij deze ook mocht zien, omdat dit niet in de stukken stond en dus nieuwe informatie betrof.

Gerrit Ham vroeg mij wat ik daarvan wist en ik antwoordde dat dat niet klopte en dat ik nog nooit iets met de porno-industrie te maken had gehad.

Plotseling wist ik ook weer dat de immigratiedienst in New York ook al van die vreemde vragen stelde, net als George Baker later. Vreemd, dat was ik helemaal vergeten, hoe kan dat nou? Ik voelde weer die traagheid en verdoofdheid.

'Ik ben wel bij aankomst in New York verhoord door iemand die ook al heel vreemde vragen stelde en heb ook toen al gesteld dat het een vergissing moest zijn geweest. Men moet twee dossiers door elkaar hebben gehaald, mijn vrouw is zelfs preuts, dus die zou nooit zoiets doen', vervolgde ik.

Gerrit herhaalde mijn verklaring voor de rechters.

Jan Willem Langer ging na overleg met de Amerikaanse directeur weer door en stelde dat ik een dader was, wat onmiddellijk door mr. Holz werd ontkracht. 'Meneer Smedema is geen crimineel, maar een slachtoffer. Criminelen hebben

weet wel van rechtszaak maar niets van porno

256 WAAN

geen last van geheugenverlies, dat hebben alleen slachtoffers. Als u zich zelf schuldig maakt aan criminele daden, krijgt u geen geheugenverlies, omdat u weet wat er gebeurt.'

Vervolgens stelde hij dat het geen invloed op deze zaak kon hebben. Zelfs al zou de informatie kloppen, ze waren vooraf op de hoogte en hadden mij ondanks dat wel aangesteld.

Toen kwamen de investeringen van enkele duizenden guldens aan de orde en wilde één van de rechters mijn foto's zien van voor en na de aangebrachte verbeteringen. Ik gaf nog aan dat ik op een te lage bureaustoel niet goed kon zitten en dat het ook nog eens belachelijk leek voor gasten. Nog daargelaten dat zoiets volgens de Nederlandse arbeidsomstandighedenwet niet eens was toegestaan.

Ook overlegden we de aankoopfactuur van de leverancier van de computer aan broer Ruud, zodat bewezen werd dat de computer nieuw was en niet jaren oud omdat er toevallig oude bestanden op stonden.

De rechters zouden over een week of vier uitspraak in deze zaak doen.

Buiten wilde Gerrit Ham nog even wachten op de tegenpartij en ik vroeg hem waarom.

'Nou, misschien willen ze nog een deal maken en je toch weer in dienst nemen', antwoordde hij.

'Daar ik heb ik na deze ellende met dat personeel en die directie in Amerika helemaal geen zin meer in', zei ik heel stellig en we dronken nog een kop koffie in het café op de hoek, waar ik ook al had gezeten met Nico de Wolf, die met me mee was gegaan naar het gesprek met Marinus en Pieter Tuinman en mij had geadviseerd om met mijn broer Marinus te breken.

De uitspraak liet heel lang op zich wachten. Het werd steeds uitgesteld. Iedere maand belde Gerrit Ham mij op om te vragen hoe het ging met solliciteren en om te melden dat er nog geen uitspraak was. Het leek alsof de rechtbank wachtte met de uitspraak tot ik weer een baan had, zodat ze de schadevergoeding daarop af konden stemmen.

1987 - RUST VROEG OM HULP

NOOIT aan de telefoon gehad!

Op een avond ging de telefoon en het was een Engels sprekende man, zei Wies, die de telefoon opnam.

Het was iemand die Al Rust kende en die aanhaalde dat we in Duitsland contact

gehad hadden. Dat herinnerde ik me weer. Hij zei dat Al in grote problemen was gekomen door Baker Brothers, die hem had aangeklaagd. Hij zat in de gevangenis en had gezegd dat hij dringend mijn hulp nodig had om iets te bewijzen. Hij vroeg of ik naar Amerika wilde komen om hen te helpen door gewoon te verklaren wat ik wist. Hij wist wel hoe dat dan moest en ik moest hem vertrouwen.

Mijn vraag waarover het dan ging, kon hij niet beantwoorden, het had te maken met mijn ontslag en de reden daarvoor.

Ik begreep niets van het gesprek. Wie was dit en wat had deze man met Al Rust?

En wat had dat nu weer met Baker Brothers uit Boston te maken? Dat waren toch zaken die niets met elkaar te maken hadden?

Ik probeerde het te begrijpen, maar het lukte niet en dus hield ik het maar af en zei dat ik het zou overwegen, maar schoof het direct terzijde later. Ik keek nog wel een keer naar wat ik had opgeschreven, maar ik kon er geen touw aan vastknopen. Het was vermoedelijk een vergissing en ik zette het definitief uit mijn hoofd.

Een vreselijke fout, maar dat kon ik niet begrijpen op dat moment.

dit gesprek is een waan

1987 - RECHTER BROUWER EN KLAUS ALS GETUIGE

Wat later werd ik verzocht om bij de rechter te komen voor een gesprek over hoe het verder moest met de rechtszaak tegen Marinus. Volgens advocaat Wim Winkel ging het ook om een dagvaarding van Klaus Maurers, maar dat kon lang duren aangezien dat via veel juridische procedures afgedwongen moest worden. Terwijl die man niets met de zaak van doen had. We hadden een simpele afspraak en ook dit was weer puur getreiter van Pieter Tuinman. Hoe bestond het dat rechters daar intrapten.

Toen we in de rechtbank kwamen, zat er een rechter, Brouwer dacht ik, die mij onbegrijpelijke vragen stelde. Ook daar werd weer gesproken over Utrecht en over Wies. Ik begreep het niet en toen ik vroeg waar hij het over had, maakte dat niet uit. Laat maar, zei Wim Winkel dan weer. Ik voelde weer die vreemde traagheid en verdoofdheid in mijn hoofd.

Aan het eind begreep ik wel dat Klaus Maurers eerst moest worden gehoord voordat we verder konden. Klaus wilde dat niet vrijwillig doen, dus moest het juridisch afgedwongen worden in het buitenland. Dat kon wel langer dan een jaar gaan duren, dus zou de zaak zich weer voortslepen.

WAAN

AUGUSTUS 1987 - RAADGEVEND BUREAU CLAESSENS

Ik werd intussen met de dag gevoeliger door de klappen die ik te verduren had gekregen, maar kreeg ook meer eelt op mijn ziel. Je leert meer van fouten dan van goede dingen tenslotte en mijn CV werd met elk gesprek weer beter, omdat ik het onmiddellijk weer aanpaste als ik tijdens het sollicitatiegesprek weer iets geleerd had.

Zo stond er een artikel in de Elsevier over outplacement van Raadgevend bureau Claessens in Utrecht. Dat sprak me erg aan, want het ging over mensen die op straat kwamen te staan en soms onder heel moeilijke omstandigheden weer moesten proberen om een baan te krijgen.

Ik was het helemaal eens met de inhoud van het artikel en zond zelfs een brief met wat aanvullingen op dat verhaal en mijn CV ter illustratie van hoe ik dat had gedaan. Het was dus helemaal niet bedoeld als sollicitatie, want outplacement lag totaal in een andere richting immers.

Direct de volgende dag om negen uur belde de secretaresse van Claessens en nodigde me uit voor een gesprek met de heer Claessens zelf en de heer Voorhoeve, directeur van vestiging Amsterdam. Ik schrok van de snelheid, ik had nog lang geen antwoord verwacht en mijn aanvullingen en gedachten vroegen ook helemaal niet om een antwoord.

Het gesprek moest zo snel mogelijk plaatsvinden. Dat vond ik prima natuurlijk en we maakten een afspraak direct voor de volgende dag.

Ze luisterden naar mijn merkwaardige levensverhaal vol tegenslagen, war ik maar gewoon vertelde, soms zelf cynisch lachend om alle ellende, en ze stelden me vragen.

'Heb je outplacement of hulp van anderen?'

'Nee, tot gisteren wist ik niet eens wat dat betekende. En nee, niemand helpt je in zo'n geval', antwoordde ik.

'Wie kunnen we als referentie vragen? Je broer heeft zeker weinig zin?'

'Ja, die heeft hier geen kaas van gegeten en zal misschien ook enkel negatieve zaken vertellen. Het is beter om Nico de Wolf, mijn adviseur en notaris, te bellen en Gerrit Ham, mijn advocaat, weet ook veel inmiddels.'

Ik was onder de indruk. Andere headhunters wilden altijd met Marinus praten en dan hoorde ik er meestal nooit meer iets van. Zo gaven ze een oplichter achteraf ook nog de kans om mij, als opgelicht persoon, nog even leuk na te trappen. Er zijn veel domme mensen wist ik wel.

Ze vonden het uitstekende referenties en wilden zeker niet met mijn broer praten als mijn verhaal werd bevestigd door Gerrit Ham en Nico de Wolf.

Tot mijn stomme verbazing boden ze mij, na het aanhoren van dit onwerkelijke verhaal, direct een baan aan als consultant. Als je toch iets anders zoekt, doe dat dan bij ons en zodra je weer weg wilt, dan ga je gewoon. Bovendien zie je in zo'n positie heel veel banen aan je voorbij gaan en je leert er ook nog van. Je hebt zo'n goed CV en zoveel brede ervaring en zoveel tegenslagen gehad, dat je heel geschikt bent als consultant', zeiden ze. Het overviel me allemaal en dat zei ik ook gewoon. Al pratende kwamen we op de overdraagbare vaardigheden en ja het klopte, die had ik precies. Ik gaf ook aan dat het me wel wat leek, maar overviel en we spraken af om het even te laten bezinken en dat ik dan zo snel mogelijk zou terugbellen.

Thuis besprak ik het met mijn lieve Wiesje en die vond het natuurlijk prima. Ze was duidelijk opgelucht, de vele tegenslagen gingen haar ook niet in de koude kleren zitten natuurlijk. Het was ook een prachtig beroep en ik had ook even tijd nodig om tot rust te komen. Dus accepteerde ik de aanbieding, deed nog een test bij hen en praatte met enkele consultants. Het salaris was ook prima, meer dan ik ooit gekregen had en ik zou per 1 september 1987 beginnen. Ik belde Gerrit Ham om te vertellen dat ik een baan had, zoals die mij gevraagd had.

1987 OKTOBER - DE UITSPRAAK

Uiteindelijk kregen we de uitspraak van mijn ontslagzaak, die gedateerd is op 22 oktober 1987 onder nummer 337-1987 en ze stelden ons geheel in het gelijk. Men had ons moeten horen en van alle ons ten laste gelegde feiten was niets gebleken. De kilometervergoeding had eenvoudig in overleg aangepast kunnen worden en ik had het volste recht gehad om een andere schoonmaakdienst aan te stellen als het werk niet correct werd uitgevoerd.

Ik zou een schadevergoeding ontvangen van 50.000 gulden verhoogd met nog na te betalen salaris tot een bedrag van ongeveer 84.000 gulden, verhoogd met proceskosten te betalen door Systems Engineering.

Het viel me op dat in de uitspraak totaal niet werd ingegaan op de mondelinge zitting, waar toch de computer, mijn foto's van de troep in het bedrijf en vooral de brief van de CIA over mijn betrokkenheid bij de porno-industrie waren behandeld.

Gerrit had die zaken in zijn weerwoord bewust weggelaten. Toen ik hem erop wees dat hij cruciale zaken weglief, zei hij dat hij de tegenpartij ermee zou overvallen. Dus dat klopte op zich wel, maar ik vond het toch heel vreemd dat er helemaal niet naar verwezen werd. Het werd zelfs niet genoemd en dus ook

nee, natuurlijk niet, die was er helemaal niet

niet dat het niets te betekenen had. Zeer merkwaardig, maar ik kon er op dat moment niets mee.

Het leek erop dat ze gewacht hadden tot ik weer een baan had en pas toen hadden uitgerekend wat reëel zou zijn. Gerrit had ook regelmatig gebeld om te informeren hoe het er voor stond, dus dat kon wel kloppen. Op zijn verzoek hadden ze wellicht gewacht tot bekend was wat mijn schade precies was.

Ik heb Gerrit later nog aanbevolen bij diverse directeuren die mij vroegen naar een goede advocaat bij ontslagzaken. Jaren later vertelde een directeur mij dat Gerrit Ham helemaal geen ontslagzaken deed en dat ook nooit had gedaan. Hij was deskundig in ambtenarenrecht en niet in arbeidsrecht. Daar begreep ik niets van, want de DAS rechtsbijstand zou mij toch geen advocaat adviseren die ambtenarenrecht als specialisatie had, terwijl het om arbeidsrecht voor ondernemers ging? En Johan had hem ook de goede man voor deze zaak gevonden.

Maar ik was toen al weer druk met andere werkzaamheden en dacht er ook niet veel over na. Pas veel later zou ik de redenen daarvan kunnen doorgronden.

1987 - CAPTAIN RUST WAARSCHUWT VOOR PROFESSOR

Op een avond ging de telefoon en Wies nam op, zoals altijd.

'Hier, het is voor jou een Engels sprekende man', zei ze tegen me.

Ik nam de telefoon op in onze werkkamer, omdat het daar rustiger was en ik goed wilde luisteren naar de Engels sprekende man.

'Met Rust. We hebben zaken gedaan in Duitsland en ik heb je nog een keer gebeld later. En we hadden nog even contact in Boston op het vliegveld, weet je het weer?' vroeg de man.

'Ja, ik weet het weer', antwoordde ik belangstellend. Wat zou hij nu weer hebben? Ik zat niet meer in de bewegwijzering immers. Ik wist nog vaag iets over een telefoontje, maar niet meer waar het over ging en Boston was ik helemaal vergeten. Waarom had hij mij daar dan gebeld?

'Luister goed, dit is alleen voor jouw oren. Ik heb deze lijn gecheckt en hij wordt nog niet afgeluisterd. Door de situatie met jou ben ik me gaan interesseren voor inlichtingendiensten en ik heb wat onderzoek kunnen doen. Ik had je al gewaarschuwd om niet het gevecht met psychiaters aan te gaan en heb daarover nog wat onderzoek gedaan hier. Ik kwam in gesprek met een deskundige op het gebied van dissociatie, waar het hier allemaal om draait. Het is een Nederlandse professor en vermoedelijk zul je hem wel weten op te sporen later. Het is Onno

van der Hart. Tijdens mijn gesprek heb ik ook opzettelijk jouw naam genoemd en uit zijn reactie weet ik dat hij liegt. Hij gaf aan je niet te kennen, maar dat klopt niet, want zijn naam heb ik zelf een paar keer in jouw dossier zien staan. Het dossier zelf was snel verdwenen, maar ik had kopieën gemaakt naar de CLA-dossiers en had zelf ook een kopie bewaard. Pas op voor deze professor, hij is je vijand. Hij heet Van der Hart, maar hij heeft zeker geen hart. Dus ga niet met hem in zee later. Onthoud zijn naam goed!' zei hij en noemde de naam nog twee keer. Ik zat totaal overdonderd naar hem te luisteren en kon nauwelijks iets uitbrengen. Hij merkte dat en herhaalde nog eens dat ik moest oppassen voor die professor en specialist op het gebied van dissociatie en dat ik me dat later vermoedelijk nog wel weer zou herinneren. We hingen op. Pas begin 2007 zou ik me dit gesprek en vooral de waarschuwing nog net op tijd weer herinneren.

WAAN

1987 - DE CONSULTANTS

Ik kreeg mijn opleiding bij Raadgevend bureau Claessens in Utrecht van Luuk Smidt, een heel goede en aardige consultant van het eerste uur en medeoprichter van Claessens. Ik was consultant nummer negentien en het bureau groeide later door tot ver boven de honderd medewerkers.

Mijn shocktoestand leverde even problemen op door mijn nervositeit in het begin, maar dat was snel over door de enorm warme vriendschap van deze bijzondere mensen. Veel van hen waren psychologen, daar werden ze ook op uitgezocht natuurlijk. Nog veel later, toen ik al jaren weg was bij Claessens, bleven ze vrienden.

Na twee maanden in Utrecht werd ik consultant in Amsterdam en later werd mij gevraagd om een locatie in Groningen uit te zoeken. Dat werd de Hereborg, vlakbij het station.

Ik bleef vier maanden in Amsterdam voordat ik in december 1987 naar Groningen ging. Dankzij mijn grote kennis van banen en culturen en mijn opgebouwde weerstand tegen problemen, hielp ik mijn kandidaten goed en snel weer aan een andere baan. Dus wilde Bob Voorhoeve dat ik later directeur van de vestiging Leeuwarden zou worden. Maar eerst zouden we in Groningen starten.

Tijdens het openingsfeest in Groningen werd er gezongen door de echtgenotes van een nieuwe consultant en van directeur Robert Knook. Er ontstond een heel

warme, uitgelaten sfeer. Wies stond vreemd angstig naar alles te kijken, met een vreemde afwezige blik in haar ogen. Ze had niet mee gewild, maar dat moest vond ik. In plaats van dat ze bij mij en de anderen kwam staan, stond ze apart ergens achter een tafel te kijken. Ik wenkte haar dan ook om bij mij te komen staan. De stakker dacht vast alweer aan het volgende ontslag en had het ook heel moeilijk gehad met alles wat ons was overkomen. Ik wenkte haar nog een keer om naar mij toe te komen, maar ze bleef staan.

Toen ik later aan de bar zat met een consultant, ging Wies aan de andere kant naast hem zitten. Hij was het type vrouwenversierder en vroeg lachend iets aan Wies, wat ik helaas niet verstond. Wies gaf antwoord dat het wel kon. Toen stond ze op en ging naar het toilet.

Hij keek haar stomverbaasd na, keek naar mij en weer naar haar en vroeg aan mij of ik dat wel goed vond en of hij ook even naar het toilet mocht. Natuurlijk mocht Wies naar het toilet. En wat een vriendelijke man, om mij te vragen of hij ook even naar het toilet mocht. Wel heel erg volgens de etiquette.

Hij ging nu ook naar het toilet, wat ik wel wat vreemd vond zo direct na Wies, maar het gebeurde mij ook weleens dat ik me realiseerde dat ik ook moest als iemand naar het toilet ging. En er kon toch niets gebeuren. Wies zou immers nooit iets gek doen, dus maakte ik me daar geen zorgen over en ging met iemand anders praten.

We hadden nog een hele mooie avond.

WAAN

Een paar dagen later moest ik plotseling even bij Luuk Smidt, mijn mentor in Utrecht, komen. Ik vond dat vreemd en hoopte maar dat ik nu niet weer plotseling ontslagen werd, net als bij Systems in Heerenveen. Ik voelde me niet lekker bij dat plotselinge gesprek. Ik voelde dat er iets was wat mij niet verteld werd. Dat was gevaarlijk.

heeft Luuk nooit gezegd!

Toen ik aankwam, was de sfeer duidelijk anders. De normale joviale begroetingen waren anders. Luuk stak direct van wal.

'Nou, die vrouw van jou is ook een wild type hè?'

'Ik keek hem verbaasd aan. Wies was juist helemaal geen wild type en dat zei ik ook tegen hem.'

'Dus je weet van niets?' vroeg hij heel verbaasd, wat ik dan weer niet begreep. Wat moest ik dan weten?

Hij vroeg nog even door over het feest in Groningen en liep plotseling weg om iets te vragen aan een andere consultant.

Hij kwam even later terug en we praatten nog wat. Ik kon weer aan mijn werk gaan. Gelukkig, een storm in een glas water blijkbaar.

WAAN

Het werk was leuk, ik leerde veel mensen kennen en deed daardoor ook veel mensenkennis op. Je leerde de zaak van twee kanten te bezien, waarom het fout ging en hoe het beter kon. De juiste man op de juiste plaats was cruciaal en de verschillende culturen waren daarbij ook heel belangrijk. We hadden een hoge succesrate. Vrijwel iedereen kreeg een nieuwe baan en 75% kreeg zelfs een baan die beter betaalde dan de vorige, waar ze van hun directie nota bene weg moesten.

Slechte mensen bestaan niet, zei ik weleens uit gekheid en het klopte ook wel een beetje. Als iemand maar datgene doet waar hij plezier in heeft, dan gaat het altijd goed. Het hele proces van hulp was daarop gebaseerd.

Leer de kandidaat kennen, bepaal wie ze zijn en waar ze goed in zijn. Dat vereiste wel dat je de kandidaten keihard de spiegel voor moest houden en ze niet voor de gek kon houden. Mijn openheid en directheid kwamen me hier dus heel goed van pas. De waarheid moest gezegd kunnen worden. Dat was niet altijd eenvoudig, maar als men na een paar maanden een betere positie had gekregen, was iedereen zeer tevreden.

Ik kwam goed tot rust na alle emoties van wat ons overkomen was en werd weer sterker en sterker.

Omdat ik veel plezier beleefde aan sociale contacten was ik lid geworden van het NCD, het Nederlands Centrum voor Directeuren. Daarbij was ook de mogelijkheid om aan te sluiten bij een groep die eens in de vijf weken na het werk bij elkaar kwam om kennis te maken met elkaar en te praten over moeilijke of belangwekkende zaken die zich in het werk voordeden. Elke provincie had zo'n groep.

Toen ik bijna een jaar lid was van het NCD, had ik een gesprek met Ger de Vries die een nieuwe directeur zocht voor IHN Leeuwarden. Dat bleek een ingenieursbureau te zijn. Ik vroeg hem of hij een echte ingenieur zocht, want ik had weliswaar twee relevante HTS-diploma's, maar was zeker geen ingenieur of technicus meer.

Maar hij zocht precies iemand als ik, een commerciële man met uitstraling en een people manager, zei hij.

'Laten we dan maar eens praten', zei ik tegen hem en zond hem later mijn CV. We maakten vrijwel direct een afspraak voor 13 juli 1988. Hij was heel enthousiast, zei hij.

Twee weken later, na een gesprek met het personeel, was het rond en werd ik directeur van IHN Leeuwarden. Bij Claessens had men mij graag nog wat langer gehouden, maar ze vonden dit ook een goede kans voor mij. Later gaf ik ze nog heel veel orders door, omdat ik als oud-consultant nog veel gevraagd werd om

advies. Dat zie je wel vaker, als je ergens gewerkt hebt, ben je onafhankelijk en word je gewaardeerd om je kennis van zaken. Je kunt dan vaak nog een uitstekende ambassadeursrol uitoefenen.

Waarheid!
klopt.

✓